

Teknisen lautakunnan aloite luonnonsuojelualueen perustamiseksi Suininlahden puro- ja lehtoalueelle

Tekninen lautakunta 22.04.2025 § 38

Valmistelijat

kaavoituspäällikkö Timo Nenonen, puh. 044 740 1410
ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen, puh. 044 740 1422
tekninen johtaja Ari Kainulainen, puh. 044 7401501

Asian taustaa

Siilinjärven kunnassa on käyty keskustelua luonnonsuojelualueen perustamisesta Siilinjärven kunnan metsissä. Luonnonsuojelualueen perustaminen juhlavuotena olisi merkittävä päätös Siilinjärven kunnan 100-vuotisjuhlavuotena. Tällainen alue on tunnistettu Etelä-Siilinjärveltä Suininlahden alueelta.

Etelä-Siilinjärven yleiskaavoituksen luontoselvityksissä (Pöry Finland Oy 2102 ja Afry Finland Oy 2020) Suininlahden puro- ja lehtoalue on arvioitu paikallisesti arvokkaaksi luontokohteeksi. Kohteessa on mahdolliset metsälain 10 § erityisen tärkeät elinympäristöt ja samalla uhanalaiset luontotyypit ruohokorpi ja metsäkortekorpi.

Vuoden 2012 luontoselvityksen mukaan luontokohde on maisemallisesti vaikuttava luonnontilainen saniaislehtokorpi kivikkoisessa purolaaksossa jyrkkien soraharjunteiden välissä (kuvat 1. ja 2.) Etenkin puron alaosa Suininlahden pihatien pohjoispuolella on hyvin luonnontilainen. Puron reunoilla on rehevää lehtoa, jossa kasvaa mm. tuomea ja harmaaleppää, runsaasti kotkansiipeä, mesiangervoa, tesmaa, lehtotähtimöä, metsäkurjenpolvea, metsä- ja lehtokortetta, hiirenporrasta, metsä- ja korpi-imarretta, mustakonnanmarjaa, sudenmarjaa ja lehtoarhoa. Paikoin purotörmien alla on tihkupintaisia kohtia, joissa kasvaa mm. suokelttoa. Metsä on puron ympärillä vanhaa sekametsää, jossa kasvaa kookkaita kuusia, koivuja ja mäntyjä ja etenkin alaosassa järeitä haapoja. Lahopuuna on harmaaleppä- ja koivupökölöitä. Puronotkon itäpuolella on metsitettyjä peltoja, joilta puroon laskevat ojat ovat puron läheisyydessä jo luonnontilaistuneet. Alueella on todettu asuttu liito-oravaesiintymä.

Kuvat 1. ja 2. Suininlahden puro (Etelä-Siilinjärven yleiskaavan luontoselvitys, Pöry Finland Oy 2012)

Vuoden 2020 luontoselvityksessä alueen suojeluarvojen on todettu olevan pääosin ennallaan.

Alueen kaavoitustilanne

Alueella on voimassa Etelä-Siilinjärven yleiskaavan muutos, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 2.5.2022. Siinä käyttötarkoitukseksi on merkitty maa- ja metsätalousalue (M). Suininlahden puro- ja lehtoalueelle on merkitty luonnon monimuotoisuuden (luo-1) ja liito-oravareviirin (luo-2) osoittavat merkinnät ja määräykset kaavatyöhön laaditun luontoselvityksen mukaisesti. Alueelle ulottuu pieneltä osin myös 1. maailmansodan aikaisia puolustusvarauksia (sm-1), joita on enemmän Hanhimäen, Kiikkukankaan ja Lappalan alueilla.

M Maa- ja metsätalousvaltainen alue.

Alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. M-alueen rantavyöhykkeellä ei sallita rakentamista (MRL 43.2 §). Rantojen ulkopuolella sallitaan haja-asutusluonteinen rakentaminen ottaen huomioon muut määräykset.

luo-1 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Alueella sijaitsee Metsälain 10 § mukainen erityisen arvokas elinympäristö, Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltu vesiluontotyyppi ja/tai muu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä luontokohde. Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon tärkeiden elinympäristöjen, eliölajiesiintymien ja luontokohteiden säilymisedellytykset

luo-2 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Alueella on todettu Luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittamia liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Alueen käyttöä suunniteltaessa on selvítettävä toimenpiteen vaikutukset alueen arvoihin. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa heikentää

sm-1 Muinaisjäännösalue.

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

Suininlahden luontokohde oli aiemmin alueella voimassa olleessa vuonna 2014 hyväksytyssä Etelä-Siilinjärven yleiskaavassa osoitettu viiden vuoden kuluessa perustettavaksi luonnonsuojelualueeksi. Määräajan umpeutuessa yleiskaavan päivityksessä suojelumerkintä muutettiin luontoarvot toteavaksi informatiiviseksi merkinnäksi.

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Esitys luonnonsuojelualueeksi

Suininlahden puro- ja lehtoalueen luontoarvoista ja suojelusta on keskusteltu Pohjois-Savon ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntijoiden kanssa mm. Etelä-Siilinjärven yleiskaavoitukseen liittyneissä kaavoituskokouksissa. Pohjois-Savon ELY-keskus on tehnyt vuonna 2024 luonnoksen sopimuksesta luonnonsuojelualueen perustamisesta kohteeseen (sopimusesitys esityslistan liitteenä). Rauhoittamisen tarkoituksena on metsäluonnon suojelu säilyttämällä alue luonnontilaisena. Sopimusesityksessä suojelualueen pinta-ala on n. 3,1 ha. Alueen rauhoittamisesta ei makseta korvausta. Pohjois-Savon ELY-keskus on

tarkentanut luonnonsuojelun alueen rajausesitystä 3.4.2025 (tarkennus esityslistan liitteenä). Tarkennetussa esityksessä luonnonsuojelun alueen pinta-ala on n. 3,7 ha.

Esityslistan oheisaineistona on päätöksen vaikutusten ennakoarviointilomake.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Kunnan tehtävänä on edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua alueellaan. Kunnan omistama Suininlahden puro- ja lehtoalue on luontoarvoiltaan monipuolinen ja paikallisesti arvokas luontokohde, joten alueen rauhoittaminen palvelee osaltaan kunnan luonnonsuojelun edistämistehtävää.

Päätösehdotus Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle Suininlahden puro- ja lehtoalueelle luonnonsuojelun alueen perustamista liitteenä olevan luonnonsuojelun alueen perustamisen sopimusluonnoksen ja sitä täydentävän alueen rajausesityksen mukaisesti.

Luonnonsuojelun alueen perustaminen on osa Siilinjärvi 100 vuotta -juhlavuoden toimia.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

Kunnanhallitus 07.05.2025 § 93
205/11.03.05/2025

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää perustaa Suininlahden puro- ja lehtoalueelle luonnonsuojelun alueen liitteenä olevan luonnonsuojelun alueen perustamisen sopimusluonnoksen ja sitä täydentävän alueen rajausesityksen mukaisesti.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

Kaavoituspäällikkö Timo Nenonen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana klo 14.26-14.30.